

»Naš Dom«. Zbirka povesti, pesmi in narodnega blaga, zanimivosti i. t. d. — II. zvezek. »Zadnji grof celjski« in »Iskalci biserov na otoku Sv. Duha«. — V Celju 1897. Uredil, izdal in založil Dragotin Hribar. Str. 120. Cena 25 kr., s pošto 28 kr.

V predgovoru pravi g. izdajatelj: »Slovensko občinstvo vedno povprašuje po zabavnem in ob enem podučnem berilu. To me je napotilo, da sem obudil znova v življenje knjižnico »Naš Dom«. Zbiral in nabiral bodem v tej knjižnici take pripovedi, pesmi in zanimivosti, o katerih vem, da služijo ljudstvu v prijetno zabavo, poleg pa bistrijo um in razjasnjujejo razne dogodiljaje našega življenja in pojasnjujejo zgodovino našega naroda.« — Mi popolnoma odobrujemo ta rodoljubni namen izdajateljev, ker po izkušnjah vemo, kako nam še vedno primanjkuje zlasti srednjega berila za naše preproste, a najvernejše čitatele, ki komaj čakajo nove slovenske povesti in, brž ko izide, po njej planejo; to so naši dijaki malih srednjih šol in v novejšem času tudi učenke slovenskih dekleških šol. Taki čitatelji potrebujejo mnogo, četudi ne zgolj klasičnega berila; ako ga jim mi ne preskrbimo v slovenščini, pa posežejo po tistih groznih nemških brošurah z znanimi barvanimi naslovnimi listi, ki so še na nižji površini, nego-li so naše knjige podobne vrste . . .

S tega stališča treba soditi take knjige, kakor je »Naš Dom«, in na podlagi tega merila prvi izvirni, dasi anonimni povesti (»Zadnji grof celjski«) vkljub njeni silno preprosti in dokaj nespretni osnovi nimamo drugega prigovoriti, nego da je za čitatele, katerim je namenjena, še vse premalo živahno in zanimivo pisana ter ima preveč zgodovinske navlake; zlasti neprimerno dolgo je zgodovinsko predavanje grofa Ulriha vpričo očeta Miroslava, ki so mu bile te reči vse znane, in vpričo gospej, katerih niso gotovo ni malo zanimala. —

Česar pa smo pogrešali v prvi povesti — zanimivosti — tega ima obilo druga (»Iskalci biserov na otoku Sv. Duha«. Povest. Ruski spisal Emilij Mušik, preložil Krutogorski). Koliko so resnične razmere, ki se tu opisujejo, in koliko je primešane pretirujoče romantike, tega seveda ne moremo in ne bomo odločevati; a ker povest dosega svoj glavni namen — prijetno zabavo — in ji tudi z moralnega pogleda ni kaj prigovarjati, zato jo lahko práv toplo priporočamo vsem onim, ki si žele kratkočasnega berila.

Glede jezika pa naj bi bil g. izdajatelj še bolj skrben, in v pravopisu naj bi se bolj držal Pleteršnikovega slovarja.

Zabavne knjižnice, ki jo urejuje in izdaje Anton Kosi, učitelj v Središču, je izšel VI. zvezek s slično vsebino, kakor vsi prejšnji. Cena 15 kr. — Iz pripovednega dela nam je najbolj ugajal iz ruščine prevedeni: »Poštni jahalec v Sibiriji« (str. 18.), dočim se nam nekateri drugi koščki vidijo prisiljeno didaktični, in sodimo, da ne pojdejo čitajoči mladini v slast; zlasti se nam zdi posiljeno zelje zadnja basen (ali kaj hoče biti?): »Napuhu je padec za petami« (str. 32.). — Zato se mi pa vidi jako dobra misel, da se izdajatelj na platnicah obrača do svojih mladih čitatelev in jih pozivlje, naj izrečejo javno svoje želje, češ, »da ga mika zvedeti prav iz ust mladine same, kaj jo bolj, kaj manj zanima, in da se bo prav iz srca rad oziral